

สถานการณ์และการดำเนินงานผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนท่อน

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วชิราพร เกิดสุข ประทีป ช่วยเกิด และ วิเชียร เกิดสุข

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ข้อมูลทั่วไป

ตำบลโนนท่อน มีพื้นที่ทั้งหมด 35.88 ตารางกิโลเมตร หรือ 22,430 ไร่ เทศบาลตำบลโนนท่อน ตั้งอยู่ทิศเหนือของที่ว่าการอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองประมาณ 17 กิโลเมตร ตำบลโนนท่อนเป็นพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตชลประทาน มีน้ำจากคลองชลประทานไหลผ่านเกือบทุกหมู่บ้าน ทำให้พื้นที่เทศบาลตำบลโนนท่อนเหมาะสำหรับทำการเกษตร

เทศบาลตำบลโนนท่อน มีเขตการปกครอง จำนวน 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านโนน หมู่ที่ 2 บ้านท่อน หมู่ที่ 3 บ้านหนองเบ็ญ หมู่ที่ 4 บ้านบึงแก หมู่ที่ 5 บ้านหนองคำ หมู่ที่ 6 บ้านกลางสูง หมู่ที่ 7 บ้านคำบอน หมู่ที่ 8 บ้านทอนใหม่ หมู่ที่ 9 บ้านหนองคา หมู่ที่ 10 บ้านทรัพย์เจริญ หมู่ที่ 11 บ้านคำบอน หมู่ที่ 12 บ้านหนองขาม หมู่ที่ 13 บ้านโนน และหมู่ที่ 14 บ้านบึงแก

การสาธารณสุข มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน 1 แห่ง คลินิกประจำหมู่บ้าน 2 แห่ง และ คลินิกผดุงครรภ์ 1 แห่ง

ระบบสาธารณสุขูปโภค ได้แก่ 1) การโทรคมนาคม สถานีขยายสัญญาณโทรคมนาคม (AIS) จำนวน 1 แห่ง 2) การไฟฟ้า เขตเทศบาลตำบลโนนท่อน มีการขยายเขตไฟฟ้าทั่วถึงทั้งตำบล ประชากรมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน 3) ระบบประปา ในเขตตำบลประชาชนส่วนใหญ่ใช้น้ำในการอุปโภคบริโภคจากประปาหมู่บ้าน แต่ปริมาณน้ำบางหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการ

อาชีพของประชากร ประชากรส่วนใหญ่จำนวน 1,726 ครัวเรือนหรือคิดเป็นร้อยละ 70 ของครัวเรือนทั้งตำบล ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว ปลูกถั่วเหลือง อ้อย มันสำปะหลัง และฟาร์มเลี้ยงไก่ หมู ที่เหลือมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 394 ครัวเรือน (ร้อยละ 16) มีอาชีพค้าขาย รับราชการ และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5 4 และ 5 ตามลำดับ

กลุ่มอาชีพในตำบล ได้แก่ กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ กลุ่มเลี้ยงหมู กลุ่มตัดเย็บ กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ

2. ประชากรและผู้สูงอายุในพื้นที่

สถิติผู้สูงอายุของ ปี พ.ศ.2562 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 66,558,935 คน จำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 11,136,059 คน คิดเป็นร้อยละ 16.73 ของประชากรทั้งประเทศ สถิติผู้สูงอายุของ ปี พ.ศ.2563 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 66,186,727 คน จำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 11,627,130 คน คิดเป็นร้อยละ 17.57 ของประชากรทั้งประเทศ

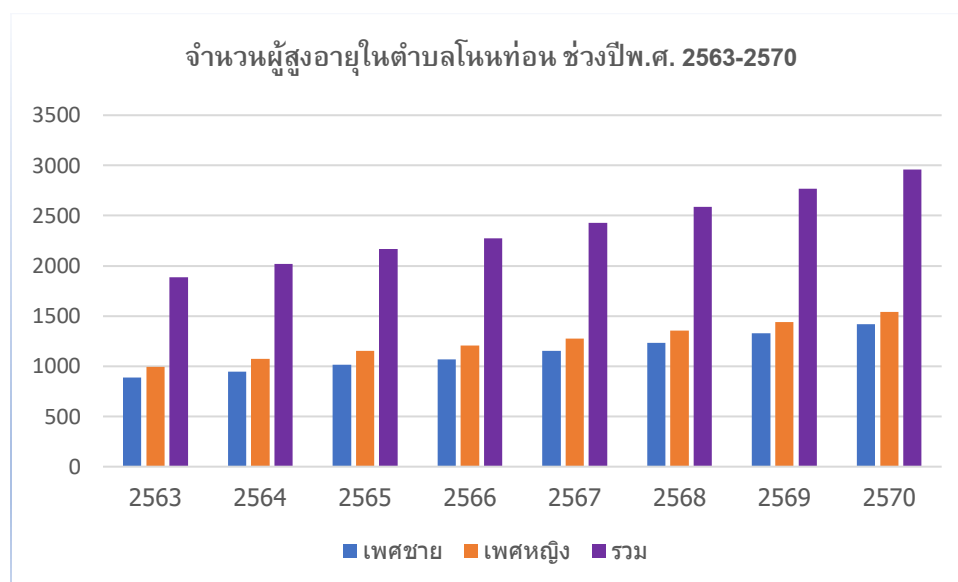
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,802,872 คน จำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 312,933 คน คิดเป็นร้อยละ 17.36 ของประชากรทั้งจังหวัด ปี พ.ศ.2563 จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,794,531 คน จำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 325,927 คน คิดเป็นร้อยละ 18.16 ของประชากรทั้งจังหวัด

สถิติผู้สูงอายุ ณ 28 กพ. 2562 จังหวัดขอนแก่น มีจำนวนผู้สูงอายุ 305,684 คน คิดเป็นร้อยละ 16.96 ของประชากรทั้งจังหวัด (เป็นเพศชายจำนวน 139,388 คน และเพศหญิงจำนวน 166,296 คน) อำเภอเมืองขอนแก่น มีจำนวนผู้สูงอายุ 72,765 คน

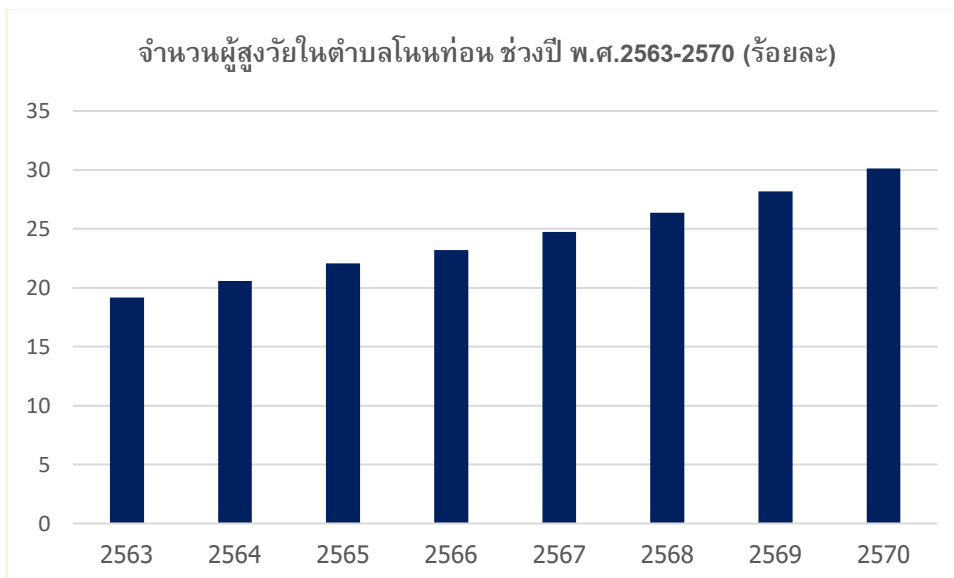
(เป็นเพศชายจำนวน 32,675 คน และเพศหญิง จำนวน 40,090 คน) ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น มีจำนวนผู้สูงอายุ 1,767 คน (เป็นเพศชายจำนวน 845 คน และเพศหญิง จำนวน 922 คน)

ข้อมูลตำบลโนนท่อน ณ เดือนธันวาคม 2563 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 9,819 คน เป็นผู้สูงอายุ 1,884 คน คิดเป็นร้อยละ 19.19 ของประชากรทั้งตำบล

ผู้สูงอายุตำบลบ้านท่อนในอนาคต การคาดคะเนประชากรผู้สูงอายุในตำบลโนนท่อนในปี พ.ศ. 2563 ถึงปี พ.ศ. 2570 (ฐานข้อมูลประชากรตำบลโนนท่อน เดือนธันวาคม 2563) พบว่า ประชากรผู้สูงอายุในตำบลโนนท่อนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี จำนวน 1,184 2,020 2,168 2,276 2,430 2,587 2,766 และ 2,960 หรือคิดเป็นร้อยละ 19.18 20.57 22.07 23.17 24.74 26.34 28.16 และ 30.14 ของประชากรทั้งตำบล ตามลำดับ ดังภาพที่ 1 และ ภาพที่ 2

ภาพที่ 1 จำนวนประชากรผู้สูงอายุในตำบลโนนท่อน จำแนกตามเพศ ช่วงปี พ.ศ. 2563-2570

ภาพที่ 2 ร้อยละของผู้สูงอายุในตำบลโนนท่อน ช่วงปี พ.ศ. 2563-2570

3. การดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจกรรมผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโนนท่อน

การดำเนินงานผู้สูงวัยตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 กำหนดกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับงานผู้สูงอายุจำนวน 8 กระทรวง กล่าวคือ กระทรวงการคลัง กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา เทศบาลตำบลโนนท่อนเป็นหน่วยงานภาครัฐในระดับชุมชน ได้เริ่มกิจกรรมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน หน่วยงาน/กระทรวงที่ทำงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างใกล้ชิดกับเทศบาลตำบลโนนท่อน คือ กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น (พมจ.ขอนแก่น) และกระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนท่อน (รพสต.โนนท่อน)

ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยบุคลากร 2 ชุดคือ 1) ผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Care Giver) และ 2) อาสาสมัครนักรับบาล (อสบ.) มีหน้าที่ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงทั้งที่ติดบ้านและติดเตียง

โครงการภายใต้แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ของเทศบาลตำบลโนนท่อน (พ.ศ. 2561 - 2565) มีจำนวน 7 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ 2) โครงการปรับปรุงศูนย์บริการผู้สูงอายุตำบลโนนท่อน 3) โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุตำบลโนนท่อน 4) โครงการสมทบกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลโนนท่อน 5) โครงการส่งเสริมสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 6) โครงการส่งเสริมสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้พิการ และ 7) โครงการกิจกรรมวันสงกรานต์รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ